

425 Festes de **Sant Roc** Plaça Nova

4¹/₄

425 anys de
les Festes
de Sant Roc
a Barcelona

De vot de Ciutat
a festa popular
de la Plaça Nova

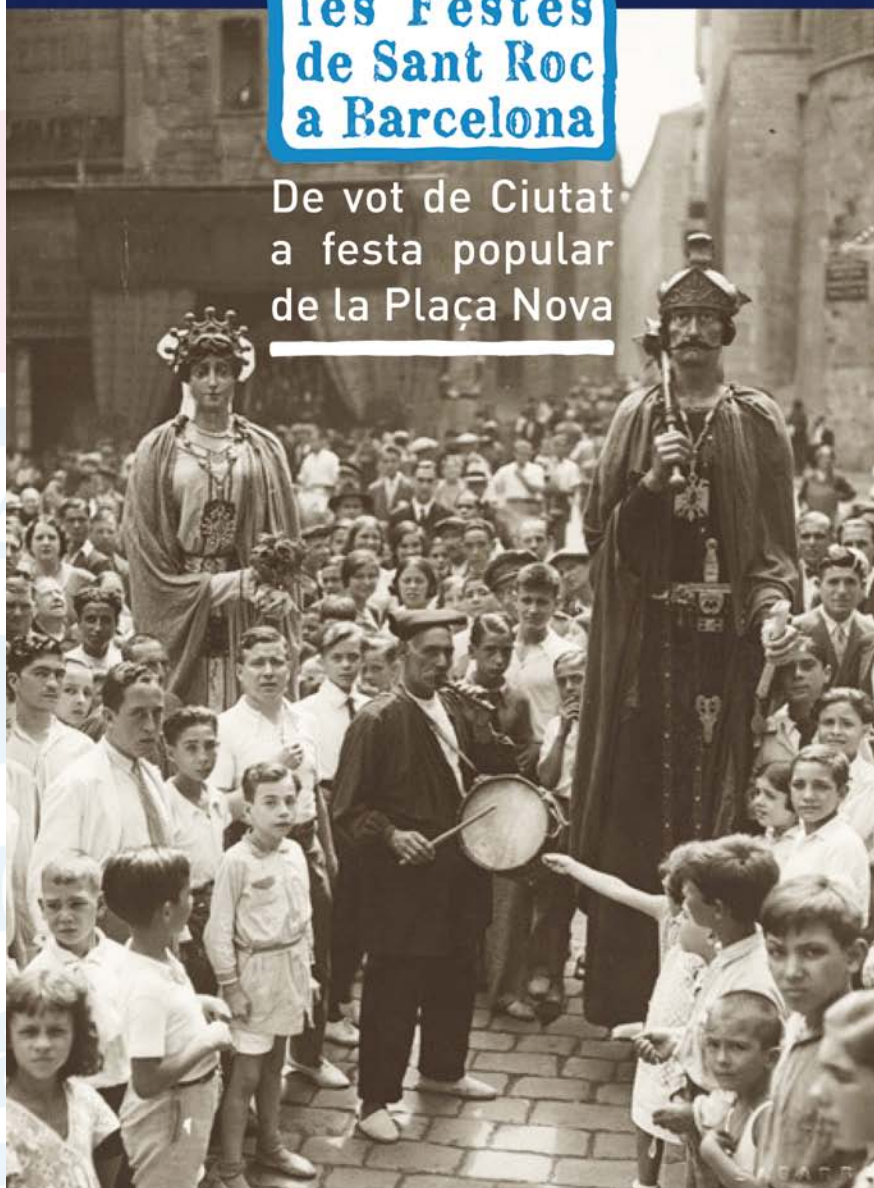

Del 13 al 17 d'agost de 2014
Barri Gòtic de Barcelona
Celebrades des del 1589

4¹/₄

425 anys de
les Festes
de Sant Roc
a Barcelona

De vot de Ciutat
a festa popular
de la Plaça Nova

PÒRTIC

La festa major del barri és el punt de trobada de tots els sectors del veïnat, dels que hi viuen i dels que hi treballen en aquest territori de proximitat. La festa major ha de ser, sobretot en temps difícils, el moment relaxat d'intercanvi d'experiències, de coneixements, de comunicació i també de solidaritat i de col·laboració, però sobretot de joia i convivència. Com ens agrada dir: *Som un barri obert* i la festa n'és la seva millor expressió.

Aquest any arribem a les 425 celebracions de la festa del barri; les Festes de Sant Roc són les festes populars més antigues de la ciutat de Barcelona i, des de l'any **1589** quan els veïns del barri de la Catedral va fundar la **Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova** i van iniciar a celebrar les festes, aquestes han viscut tots els episodis que han patit i gaudit els veïns, la ciutat i el país.

El barri i les festes han superat les plagues i les epidèmies, els setges del 1650 i del 1714, els aldarulls del segle XIX, la Guerra Civil del segle XX, amb el terrible bombardeig del 30 de gener de 1938 que va matar dos-cents deu veïns, ensorra vint edificis i, a la llarga, va representar la diàspora de més de mil set-cents veïns que, entre els anys 1940 i 1958, es van veure obligats a marxar del barri. Alhores Sant Roc i la Comissió de festes van ser els lligams entre els veïns i els exveïns ajudant a mantenir l'esperit del barri i cohesionant el veïnat.

Aquest any celebrarem l'efemèride amb les festes de sempre, amb els actes i els elements tradicionals i singulars del barri, amb les novetats que no hi poden faltar -i que ara uns presentem-, i amb una gran exposició: **4 1/4. 425 anys de Sant Roc a Barcelona, de Vot de Ciutat a festa popular de la plaça Nova**, que podreu visitar lliurement fins el mes de novembre a La Casa dels Entremesos.

Les **425 festes** i l'**exposició commemorativa** les volem dedicar molt especialment al nostre antic vice-president i arxiver **Antoni Parellada i Estruch**, un dels fermes bastions de la festa i del barri en temps difícils i gràcies al qual, i altres com ell, les nostres tradicions han arribat fins els nostres dies, i gràcies a la seva feina d'arxiu que ens ha permès conèixer millor la nostra petita història de quatre segles i un quart. En Ton ens ha deixat aquest any, ell hauria estat molt feliç per aquests **4 1/4. Per tu Ton!**

Amb quatre segles i un quart d'història, i quan ens ha estat concedida per l'Ajuntament de Barcelona la **Medalla d'Honor de la Ciutat de Barcelona**, la nostra Associació te la voluntat més ferma i amb més energies que mai per a que Sant Roc, patró de Barcelona, i les seves festes a la plaça Nova siguin declarades Patrimoni Festiu de Catalunya.

Preparem-nos tots, veïns, comerciants, ex veïns, amics i visitants, per a celebrar plegats unes **425 Festes de Sant Roc de la Plaça Nova** ben lluides.

Moltes Gràcies i Bones Festes.

La Comissió de Festes.

Associació de Festes de la Plaça Nova

e-mail: secretaria.plassanova@telefonica.net

Plaça de les Beates, 2 "La Casa dels Entremesos", 3a. planta

Tots els dimecres de 20,00. a 23,00 hores

www.lacasadelsentremesos.cat

[santroc.plnova](https://www.facebook.com/santroc.plnova)

[gegantsplnova](https://twitter.com/gegantsplnova)

[gegantsplnova](https://www.instagram.com/gegantsplnova)

4 1/4

425 anys de
les Festes
de Sant Roc
a Barcelona

De vot de Ciutat
a festa popular
de la Plaça Nova

Plaçanovins

La plaça, l'àgora, el lloc de trobada on tothom s'assembla, el lloc de treva garantida des de sempre, el lloc acordat on tothom té llicència per establir una relació de semblant: el qui compra i el qui ven, sense que importi massa l'estatus ni cap altra categoria. Vet aquí el mercat.

El mercat, com a sistema d'intercanvi generalitzat, ha garantit sempre un espai territorial i temporal de pau i ordre, un temps i un lloc on els qui compren i els qui venen simulen i mantenen llaços com de parentiu que segellen tractes presents i futurs. Els llocs de mercat són llocs especials on es donen de forma simultània i indissociable les funcions econòmica, simbòlica i social.

El temps de mercat ha estat sempre un moment propici a la recreació d'un cert estat festiu, un moment especial on es permeten llicències que en un altre moment serien considerades com a inconvenients. El fenomen festiu aparellat als mercats és comú arreu de la nostra Mediterrània on encara podem abellir els sentits amb la barreja de sons, olors i colors entre mercaderies de tota mena que continuen essent l'atracció dels forasters.

Si n'és d'important la seva existència que hi ha mercats anteriors a les ciutats que els acullen. La Grècia antiga tenia les seves àgores, la Roma clàssica els seus fòrums, la Barcelona vella va tenir també els seus mercats com el de la Plaça Nova.

La Plaça Nova va ser lloc de trobada de gent de tota condició: de minyones i pagesos, de burgesos i hortolans, de senyors i menestrals. La plaça ha estat testimoni de festes des de la vellúria dels temps. També va ser escenari de passions col·lectives avui inconfessables en la cultura societària dels barcelonins. Lloc d'execucions de la pena capital, lloc de tortures i vexacions públiques. Va ser defensa fora muralla contra els enemics quan gosaven assetjar Barcelona. Va ser el lloc de concentració de ciutadans agrupats en gremis com el de Cirurgians, que havien de formar el gloriós Batalló de la Coronela.

Quan les pedres parlen és que tenen molta història que contar. Hi ha llocs a les ciutats investits d'una pàtina de memòria col·lectiva, d'un patrimoni intangible que depassa àmpliament la petitesa d'allò que és material. La grandesa de la petita història de la gent és capaç de superar el temps i allò que és més d'immutable en una ciutat: el canvi.

Si en fa de temps que el barri de la Catedral de Barcelona ha perdut la seva preciosa i antiga trama urbana. Si en fa de temps que ha patit els estralls de guerres, bombes i enderrocs. Però malgrat tot hi ha encara gent que conserva com un testimoni personal, com un record íntim de la memòria col·lectiva, com un senyal del barri del mercat de fora muralla, una paraula que els identifica: **plaçanovins**.

Josep Fornés i Garcia

Director del Museu Etnològic de Barcelona.

4¹/₄

425 anys de
les Festes
de Sant Roc
a Barcelona

De vot de Ciutat
a festa popular
de la Plaça Nova

425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona

de Vot de Ciutat a festa popular de la plaça Nova.

Barcelona, commocionada per les constants plagues de pesta dels segles XIV, XV i XVI, l'any 1519 va declarar Sant Roc patró de la ciutat. El Consell de Cent barceloní, l'any 1563 va fer el **Vot de Ciutat a Sant Roc**, renovat l'any 1569, amb el compromís de celebrar la seva festa amb seguici corporatiu, missa pròpia a Santa Eulàlia del Camp i altres solemnitats.

L'any 1589, els veïns del barri de la Catedral de Barcelona, en agraïment per haver estat preservats de la terrible pesta bubònica d'aquell any, van constituir la **Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova** i, des d'aquell mateix any, van celebrar festes en el seu honor. Així naixien unes celebracions que perduren fins els nostres dies i que han esdevingut la festa patronal i popular de carrer més antiga de la ciutat.

Els veïns i els comerciants de la plaça Nova -centre vital, comercial i social del barri de la Catedral-seguirien i enriquirien aquesta tradició al llarg de quatre segles i un quart, constituïts en **Comissió de Festes de Sant Roc de la Plaça Nova**, malgrat que haurien de superar tota mena de dificultats i conflictes, fins i tot la pràctica destrucció del barri i l'obligada diàspora de molts dels seus veïns.

Superada la transformació urbanística del barri i les seves dramàtiques conseqüències, les Festes de Sant Roc entren al segle XXI, de la mà de l'**Associació de Festes de la Plaça Nova**, com una de les tradicions barcelonines més antigues i singulars

Aquesta història de sis-cents seixanta anys de barri i de quatre-centes vint-i-cinc de festes, de milers i milers de barcelonines i de barcelonins i de desenes de generacions, s'articula al voltant de dos símbols: la figura llegendària de **sant Roc** i el territori de la **plaça Nova**. Aquesta és la història d'unes dones i d'uns homes, d'un barri i d'una ciutat que, al voltant de sant Roc i de la plaça Nova, han viscut una aventura incomparable de **4 1/4** segles.

4 1/4

Vehins de la Plassa Nova:
Ja que Sant Roch gloriós
Del microbi perillós
Nos defensa a tota proba
Junt amb l'angelet i el gos;
No vos mostreu pas escassos
En ferne corre el diné,
Perque aqueix es un dels casos
Qu'el serhi amic ens convé

Gervasi Amat, 1884

primer president de la Comissió de Festes de Sant Roc

Xavier Cordomí

Comissari de l'exposició 4 1/4.
425 anys de Sant Roc a Barcelona

Concurs Instagram

Penja la fotografia a #Instagram amb l'etiqueta

#425fmsantroc, participa en una d'aquestes **3** categories:

Imatge
més
impactant

Imatge
més
popular

Imatge
dels
425 anys

**Celebra l'aniversari
de les festes i
guanya el Lot
de Sant Roc.**

**Guanyadors
2013**

Impactant

@jofersaio

Popular

@manusabate

La dels trenta

@ungossetiunasenyera

Bases:

- Concurs obert del 13 al 18 d'agost.
- Penja la fotografia al teu perfil d'instagram amb l'etiqueta #425fmsantroc
- Les imatges es podran consultar a l'àlbum del concurs a la pàgina: www.facebook.com/santroc_plnova
- La imatge 'més popular' serà votada entre aquella que tingui més 'M'agrada' a l'àlbum del Facebook el dia 18 d'agost a les 24h.
- L'Associació de Festes de la Plaça Noca es reserva el dret de decidir la imatge 'més impactant' i la imatge 'dels 425'. Aquestes es votaran en assemblea general el dia 3 de setembre i es faran públiques el dia 4 de setembre.
- Els guanyadors del Lot de Sant Roc podran passar a recollir l'obsequi a partir del dia 8 de setembre en horari d'obertura de La Casa dels Entremesos (Pl. de les Beates 2, 08003 Bcn)

PROGRAMA

Del 8 de juliol al 23 de novembre

Exposició a la Casa dels Entremesos
Plaça de les Beates, 2

de dimarts a dissabete de 10 a 13h i de 16 a 19h
diumenges i festius d'11 a 14h

4 1/4. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona, de Vot de Ciutat a festa popular de la plaça Nova

Exposició dels 425 anys de les Festes de Sant Roc al barri de la Catedral.

Una visió des de l'any 1519 quan Barcelona va proclamar patró Sant Roc, l'any 1563 quan el Consell de Cent va fer Vot de Ciutat al sant i el 1589 quan els veïns del barri de la Catedral van fundar la *Confraria de Sant Roch de la Plassa Nova* i van començar a ser celebrades les festes, fins els nostres dies amb unes Festes de Sant Roc consolidades com a festa major del barri Gòtic i com a tradició i patrimoni festiu de tota la ciutat.

Accés lliure

Dimecres 13

10.00 h. Fira d'artesanía

des d'aquesta hora i fins a les 21.00 hores a la plaça Nova.

18.30 h. Cercavila inaugural pel barri: "en Cu-cut dalt del ruc"

Amb el capgròs Cu-cut muntat en un ase, el Nan Cu-cut i altres capgrossos i la formació musical **Percúidium+Metall**.

19.15 h. Hissada de la Bandera Heràldica de Sant Roc.

A càrrec de la senyora **Montserrat Garrich** veïna del barri i membre de l'Esbart Català de Dansaires, acompanyada per la senyora **Mercè Homs** regidora del Districte de Ciutat Vella, la senyora **Sara Jaurrieta** presidenta del Districte de Ciutat Vella i el senyor **Miquel Àngel Gelabert** president de l'Associació de Festes de la Plaça Nova. Amb la hissada de la bandera s'inauguraran oficialment les Festes de Sant Roc 2014.

Tot seguit, començarà a funcionar la centenària

Cucanya de la Plaça Nova

Al llarg de les Festes: **XXXIX Concurs de Cucanya** amb la col·laboració de **Barna Centre**.

19.30 h. Ballada de Sardanes

a càrrec de la **Cobla Popular**

22.00 h. Cantada d'havaneres

amb el grup **La Barcarola**

Al llarg de la cantada serà preparat el tradicional Cremat de Rom, que serà ofert a la mitja part de l'actuació.

Dijous 14

.....

10.00 h.

Fira d'Artesania

des d'aquesta hora i fins a les 21.00 hores a la plaça Nova.

17.00 h.

Concurs infantil de dibuix

Podran participar nenes i nens de 2 a 14 anys.

Tema: Plaça Nova, Barri Gòtic, Festes de Sant Roc.

Premi especial de tema caní: "la Festa del Gos".

17.30 h.

Tarda de jocs

Jocs tradicionals i populars de carrer. Podrem jugar a jocs com les curses de sacs i de l'ou i la cullera, trencar l'olla, la sortija, la xocolata i el melindro, la poma i la farina, estirar la corda i... a passar la centenària **Cucanya de la Plaça Nova**.

19.00 h.

Taller de Diables Infantils

Fes-te la teva maça i maquilla't i ja ets un petit diable per a fer un correfoc

22.30 h.

Nit de ball

amb les bandes emergents:

22,30 h. La Banddarra

23,55 h. The Bombins

AL LLARG DE LES FESTES

Venda dels tradicionals **PANELLETS DE SANT ROC**; les samarretes de les Festes de la Plaça Nova, dels Gegants i el Cu-cut de la Plaça Nova, dels Diables del Barri Gòtic, de l'Àliga de Barcelona, de la Vibria de Barcelona, de l'Arpella del Barri Gòtic, dels Grallers La Pessigolla i de la Cucanya; reproduccions dels Gegants Centenaris Roc i Laia i del nan Cu-cut, del Bestiari històric de Barcelona; pins de l'Àliga, postals, adhesius, estampes, els Goigs en llaor a Sant Roc, les Auques de la Plaça Nova i dels Cents anys dels gegants de la Plaça Nova i els llibres **"4 1/4. 425 anys de Festes de Sant Roc a Barcelona, de Vot de Ciutat a festa popular de la plaça Nova"** i **"Cent anys dels Gegants de Sant Roc de la Plaça Nova"** de Xavier Corderó i **"600 anys de Plaça Nova"** de Josep Ma. Garrut.

Divendres 15

.....

10.00 h.

Fira d'Artesania

des d'aquesta hora i fins a les 21.00 hores a la plaça Nova.

17.30 h.

XXXIII TROBADA I BALL DE GEGANTS

Balls i cercavila amb els gegants i capgrossos del Pi, del Raval, de la Barceloneta, del Casc Antic, de Sant Pere de les Puel·les, de Sant Jaume, del carrer de la Princesa i els amfitrions de la Plaça Nova: els gegants **Roc i Laia**, els gegantets infantils **Pippo i Gal·la**, el nan **Cu-cut** i els grallers **La Pessigolla**.

Col·labora **Casa Santiveri**.

19,15 h.

Ball de tarda

amb el grup: **La Canya Borda**

19,30 h.

Xocolatada popular

agraïm la col·laboració de les veïnes i els veïns que fan possible la xocolatada

20.00 h.

Cucanya de la Plaça Nova

22,00 h.

Ball de nit

amb el grup: **La Morena**

Dissabte 16 FESTIVITAT DE SANT ROC

.....

9.30h.

Gran Traca Despertada

tot seguit:

SEGUICI TRADICIONAL DE SANT ROC

amb el Diable de Sant Roc, els Bastoners de l'Esbart Català de Dansaires, l'Àliga de la Ciutat i el Lleó de Barcelona, els Gegants Centenaris de la Plaça Nova, el nan Cu-cut i els gegantets Pippo i Gal·la, els grallers la Pessigolla, la Bandera Verda de la Comissió de Festes de Sant Roc, la Cobla Ciutat de Cornellà, veïns, ex veïns i simpatitzants del barri, tot adreçant-se a la Basílica de Santa Maria del Pi.

10.00h.

Fira d'Artesania des d'aquesta hora i fins a les 21.00 hores a la plaça Nova.

10.30h.

A l'Altar Major de la Basílica de Santa Maria del Pi, **Solemne Missa Cantada** amb el cant dels **Goigs en llaor a Sant Roc**, la veneració de la **reliquia de Sant Roc** i la benedicció dels **panellets de Sant Roc** que seran distribuïts entre els assistents.

Acabada la cerimònia, visita al Palau Episcopal, rebuda del senyor Bisbe i balls d'honor de l'Àliga, els Gegants, el nan Cu-cut, el Lleó, els bastoners i el diable diable de Sant Roc.

Tot seguit es procedirà a l'antiga tradició i privilegi de les Festes de Sant Roc de la **col·locació de la bandera verda de la comissió**, a la balconada principal del Palau, des d'on presidiran la Festa.*

La cerimònia de col·locació de la bandera es podrà seguir des de la plaça Nova.

12,00 h.

Ofrena floral a la imatge de Sant Roc de la Plaça Nova

tot seguit: **Ball dels Gegants de Sant Roc de la Plaça Nova**

En versió per a cobla del mestre **Jordi León**.

Ball: Gegants centenaris de la Plaça Nova / Música: Cobla Ciutat de Cornellà.

tot seguit: **El "Porró-Llarg"**

com ho fa des de l'any 1830, el "Porró-llarg", ple de bon vi, romandrà tot el dia a la Plaça Nova, per a que begui tot aquell que pugui aixecar el seu llarguíssim galet.

Dissabte 16 FESTIVITAT DE SANT ROC

12.15 h.

Ballada de Sardanes

a càrrec de la **COBLA CIUTAT DE CORNELLÀ.**

13.00 h.

Cucanya de la Plaça Nova

17.30 h.

La Festa del Gos

Proves i exhibicions d'ensinistrament caní

amb la col·laboració de **Club d'Agility Ciutat Comtal**

19.00 h.

La Festa del Gos

XLII Tradicional salutació del gos a Sant Roc.

Presentació dels gossos del barri. Repartiment de records

amb la col·laboració de **Reial Societat Canina de Catalunya**

19,30 h.

En el marc de **La Festa Catalana**, actuació de:

Falcons de Vallbona d'Anoia

Falcons de Barcelona

i Gegants de la Plaça Nova: Roc, Laia i nan Cu-cut

amb la col·laboració del Institut de **Cultura de Barcelona** i **La Casa dels Entremesos**

22.00 h.

Ball amb el show del **DJ Albert Malla:**

“Cocodrilo Club”

Diumenge 17

10.00 h **Fira d'artesia**

des d'aquesta hora i fins a les 21.00 hores a l'avinguda de la Catedral

17,30 h **Festival Infantil:**

17,30 h. Màgia amb el **Mag Xarrin Xarrin**

18,15 h. Titelles tradicionals catalans amb **Titelles Vergés.**

18,45 h. Enlairament del **Globus del Capità Muyón** i lliurament dels premis dels concursos de Cucanya i de Dibuix.

19,15 h. Pallassos amb el grup **Pallassos de l'Arlequí.**

19.45 h **Cucanya de la Plaça Nova.**

Darrera oportunitat de passar-la aquest any.

20,30 h Actuació del degà dels esbarts de Catalunya **Esbart Català de Dansaires**

Que presentarà un selecte programa de danses tradicionals catalanes

Mestres de Dansa: Anna Bigas i Daniel Trullols

Regidoria i Vestuari: Montserrat Garrich, Joana Duch, Xavier Olaria i Carme Bertam

Acompanyament musical: "El Grupet"

Direcció Musical: Joan Gómez

Direcció Artística: Secció Tècnica-Etnogràfica-Folklorica

22.00 h **Va tocada**

amb **Percúdiu**

22.00 h **XXXI CORREFOC** amb els **Diablers del Barri Gòtic** i la **Víbria de Barcelona**

Recorregut: Plaça Nova, Palla, Banys nous, Baixada de Santa Eulàlia, Sant Sever, Sant Felip Neri, Plaça de Sant Felip Neri, Montjuïc del Bisbe, Plaça Garriga i Bachs, Bisbe i Plaça Nova.

22.45 h Final de les Festes de Sant Roc 2014

Castell de focs

a càrrec de:

Pirotècnia Igual.

Recordem per seguretat:

Els aparadors i vidres s'han de protegir amb cartrons o abaixant les portes metàl·liques. Retirar els cotxes aparcats al llarg del recorregut. No llançar aigua des de balcons i finestres. Vestir roba de cotó, màniga llarga, mocador o barret al cap i calçat flexible i tancat.

AGRAÏM LA COL·LABORACIÓ AMB LES FESTES DE SANT ROC DELS COMERCIANTS DEL BARRI

4rt Montfalcón, quadres

Bilbao Berria, Cuina basca

El món d'en Dadà, Moble infantil

Casa Jornet, Mobles

Castelló, Farmàcia

Catedral, Tabacs

Coses de Casa, Robes

Duch Antigalles, Antiguitats

José Luís, Barberia

La Pineda, Xarcuteria

Selvaggio, Llibreria

Poch, Calçats

Santa Clara, Pastisseria

A. Batlle, Llibreria

Can Boada, Fotografia

Casa Fèlix, Merceria

Casa Santiveri

Catedral, Farmàcia

Conesa, Papereria

Cristobal Pio, Antiguitats

El Restaurant d'en Víctor

La Formiga d'Or, Happy Books

Mayné, Tabacs

Natibert, Bosses

San Roman, Xurreria

Tutusaus, Òptiques

i de les institucions i entitats:

AJUNTAMENT DE BARCELONA

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT

CLUB D'AGILITY CIUTAT COMTAL

DIPUTACIÓ DE BARCELONA

ESBART CATALÀ DE DANSAIRES

GENERALITAT DE CATALUNYA

PARRÒQUIA DE SANTA MARIA DEL PI

ARQUEBISBAT DE BARCELONA

BARNA CENTRE

CÀRITAS DIOCESANAS

ESCOLA DE PUNTAIRES VOL I BUIXET

FALCONS DE BARCELONA

GUÀRDIA URBANA DE BARCELONA

REIAL SOCIETAT CANINA DE CATALUNYA

i tots els veïns i els exveïns del barri

Amb la col·laboració de:

Plaça de les Beates, 2

www.lacasadelentremesos.cat